

Eskola 2.0 plana eta WiFia

Mikro-uhinak eskoletan: aurrerapena eta zalantzak

Eusko Jaurlaritzaren Hezkuntza sailak Eskola 2.0 plana diseinatu du ikastetxeentzat. Ikasgeletan mikro-uhin bidezko WiFi sistema ezartzeak hautsak arrotu ditu baina. Celaá-ren sailaren arabera sistema ez da kaltegarria osasunarentzat; baina hainbat gizarte talde, sindikatu eta ikastetxek WiFiaren ordez kablea jartzeko eskatu dute, zalantzak argitu bitartean.

URKO APAOLAZA

IKASGELETAN 18.000 ordenagailu ultraeramangarri banatzea aurreikus-ten du Patxi Lopezen Gobernuak martxan jarri duen Eskola 2.0 Plana. Horrez gain, ikasgela bakoitza arbela digitalaz, WiFi konexioaz, armairu elektrifikatuaz eta multime-dia materialez baliatu ahal izango da. Plana 2009an onartu zen, Espainiako Gobernuak *Escuela 2.0* programaren baitan, eta jadanik hasi dira ordena-gailuak Lehen Hezkuntzako bosga-rren mailako ikasleen artean bana-tzen. Planaren asmoa da “ikasgela

digitalak” sortzea eta modu horretan oinarriak jartzea “etorkizuna konkis-tatzeko ondo posizionaturik egote-ko”, lehendakariak aurkezpenean azaldu zuenez.

Baina planaren diseinuak eta apli-kazioak hainbat kritika izan ditu, hez-kuntza sektoretik bezala gizarte arlo-tik. WiFi (*Wireless Fidelity*) sistema ezartzea izan da polemika handien piztu duen gaia. Hainbat talde, era-kunde eta sindikatuk eskatu dute sis-tema horren ordez kablea edo zuntz optikoa jartzeko ikasgeletan. Izan

ere, haien esanetan, WiFi teknologia osasunarentzat kaltegarria izan liteke hainbat ikerketek diotenari kasu egi-nez gero, eta zalantzak egon bitar-tean ez litzateke erabili behar.

2007an WiFiak erabiltzen dituen mikro-uhinen inguruko *BioInitiative* txostena aurkeztu zuten Europar Parlamentuan. Txosten horretan 1.500 ikerketa baino gehiagoren emaitzak jaso dira, tartean Europako Ingurumen Agentziarenak, eta ondo-rioa da mikro uhinek eragin biologi-koak izan ditzaketela pertsonengan

ARGAZKI PRESS / JON URBE

Isabel Celaá Hekuntza sailburua Eskola 2.0 planaren aurkezpenean.

—ADN katea apurtu, estresa sortu, erreakzio alergikoak eragin, sistema imunologikoa aldatu...— eta gaur egun Europan arauturik dagoen emisio segurtasun maila ez dela egokia osasunaren babeserako. Hau da, araudia desfasaturik dagoela. Hain zuzen, txosten horrek bultzatuta, Europako Parlamentuak hainbat erresoluzio onartu ditu kutsadura elektromagnetikoaren aurrean neurriak hartzeko gomendatuz Batasuneko Estatu kideei. Zenbait herrialdetan erakunde publikoak jada hasi dira neurriak hartzen: Alemanian, Suitzan, Austrian, Frantzian...

Celaá: “Ez da kaltegarria”

Eusko Jaurlaritzaren Hezkuntza sailarentzat ordea ez dago inolako arra-

zozirik larrituta egoteko. Telekomunikazio Ingeniaritza Eskolak frogak egin ditu laborategian eta ikasgeletan, eta ondorioztatu dute erradiazio maila, egoera txarrean ere, egungo normatibak arautzen duena baino 100 aldiz txikiagoa dela: “Horrek demostratzen du erabiltzen den WiFi teknologia ez dela kaltegarria” azaldu du ohar bidez Celaá sailburuak. Hekuntza sailak gainera, gogorarazi du orain arte sistema hori erabili izan dela EAEko hainbat ikastolatan *Ikasys* programaren barruan, eta ez dela inolako arazorik sortu. Horrez gain, WiFiren arriskurik eza defendatzen dutenek, Munduko Osasun Erakundeak edota Britainia Handiko Osasuna Babesteko Agentziak esandakora jotzen dute, esposizio maila

Wimax Iparraldean

Kontseilu Nagusia Wimax sistema ezartzen ari da ADSL sarea iristen ez den itzalguneetara. Ipar Euskal Herriko zenbait herritan, hala nola Amikuzen, Heletan, Itxasu, Mitikilen... mobilizazioak egin dituzte Wimax-a ez jartzeko eskatuz eta kolektiboa ere sortu da —arianhari.blogspot.com du webgunea—. Azaldu dutenez, ADSL sarea ezartzeko inbertsio gehiena Biarnora bideratu da eta Ipar Euskal Herrian Wimaxa jartzeko erabakia instituzionala izan da (6 milioi euro inbertitu ditu Kontseilu Nagusiak sistema jartzeko).

Wimax antenek 50 kilometroko eremua har dezakete eta eragiten duten erradiazio maila unean-unean konektatzen den jendearen arabera igotzen da.

horietan osasunaren kontrako eragirik ez dagoela azaltzeko.

Aldiz, kontrakoa dio Frantziako Osasunaren Babeserako Agentziak (AFSSET). Erakunde hau saiatu da mikrouhinak ikertzen dituzten 2.000 artikuluz zientifiko modu sistematikoan aztertzen. Horren arabera, eragin biologikoez diharduten artikulaskotan metodologia zorrotza erabiltzen den arren, soilik gutxi batzuk dira fidagarriak esperimenduak baldintza guztiz egokietan egin dituztelako, eta fidagarri horietatik badaude batzuk esaten dutenak osasunean eragina izan dezaketela mikro-uhinek. Horregatik, zalantza horien aurrean, “zuhurtzia” eduki eta ikertzen segitu behar dela ondorioztatu du AFSSET-ek.

AMAGOIA i ETXEKAR

Dendaldegi 7 • URNIETA (Gipuzkoa)

La Bretxa Merkatal Gunea
1. solairua, B 04 lokala (ostirala-larunbata)
DONOSTIA (Gipuzkoa)

www.amagoiaietxeKar.com
www.boutiqueaie.com

Tel. 943 336170 • 677 202122

Bitor Goñi

«Europar, WiFia kendu eta kablea jartzea da moderno»

Euskal Herriko Kutsadura Elektromagnetikoaren Aurkako Plataformako kide da Bitor Goñi (Gasteiz, 1967). Gasteizko Alde Zaharreko auzo elkarteak utzi dien egoitza txikiko telefonoari sua dario egunotan WiFia dela-eta: “Eztabaida ez da berez sortu, guk piztu dugu”.

“Kaixo X naiz XX ikastetxekoa, zuen plataformako kide egin nahi dugula esateko deitzen dizuet”. Erantzungailuak salto egin dio Bitor Goñiri nahigabe, eta mezu hori entzun da bulegoko lau paretan artean. Kazetaria testigu. WiFia-aren ezarpenak eskoletan sortu duen kezka kalibratzeko balio lezake agian.

Zergatik zaudete WiFiaren kontra?

Hezkuntza sailetik aditu batzuen ikerketara jotzen dute WiFiarekin arriskurik ez dagoela esateko. Baina zein dira aditu horiek? Ingenieritza Eskolakoak? Ingeniariek esan dutena da emisioa legezko neurrien azpitik dagoela, baina haiek ez dira zientifikoak. Zientifikoez kontuz ibiltzeko eskatu dute, ez guztiek jakina, baina horrek eskatzen du “arreta printzipioa” kontuan edukitzea; hare gehiago oso sensibla den biztanleen sektore batekin ari direnean: haurrak eta haurdun dauden irakasleak.

Prebentzio edo “arreta-printzipioa” aipatu duzu. Europako zenbait lekutan hasi dira aplikatzen.

Begira Parisen, eskoletan telefono mugikorra erabiltzea debekatu dute, baina ez jolasean dabilatzalako, printzipio horrengatik baizik. WiFia ipintzea badirudi oso moderno dela, baina

Bitor Goñi EHKEAPeko kidea,, eskoletan kablea jartzeko eskatzen duen kartelarekin.

Europar, moderno da WiFia kendu eta kablea jartzea, osasunaren alde egotea, hori bai da modernoa.

Baten batzuk pentsa dezakete “hemen daude betikoak, gauza berri bat atera eta horren kontra jartzen dira”...

Gu konexio librearen alde gaude, teknologia berrien alde eta Eskola 2.0ren alde (WiFia kenduta); baina ez gaude gizarteari kalte egiten dioten sistemen alde. Bakoitzak jakin behar

du zer egin bere buruarekin, mugikorrak erabiltzen ditugu, baina inork ez du nahi antenarik bere etxe ondoan... Eta alde horretatik ez dira gauzak gaizki egiten ari, baizik eta oso-oso gaizki.

Mikro-uhinez hitz egiten duten aldeko eta kontrako txostenak kaleratu izan dira. Txosten gerra baten aurrean al gaude? Zientifikoki irabazi beharreko borroka al da?

Tabakoarekin berdina gertatu zen. Hainbat zientifiko tabakoa kaltegarria zela esaten hasi zenean, tabakalerek beste ikerketa batzuk egin zituzten kontrakoa esanez, osasuntsua zela. Azken batean hori diruarekin konpontzen da; eta nork du dirua? Gaur inori ez zaio okurrituko eskola batean erretzea, baina orain hogeit urte nik ikusten nuen nire irakaslea klasean erretzen.

Kanpaina egin duzue eskoletan kablea jartzeko. Zein pauso eman dituzue zehazki?

Prentsaurreko batekin hasi ginen, eta Internet bidez asko mugitu gara, kartelak atera ditugu, hitzaldiak eman... Horrez gain gehiengo sindikalariekin bildu ginen eta haiei esker ere asko zabaldu dugu mezua eskoletan.

Eta zer erantzun jaso duzue? Harremanetan zaudete eskolekin?

etxepare saria
haurrentzako
album ilustratuak sortzeko

Saria: 6.000 euro
Originalak aurkezteko epenuga:
2010eko azaroaren 30ean
Leitzako udaletxean (Nafarroa)
Oinarriak: www.etxeparesaria.net

antolatzaileak:
Barañaingo Udala; Baztango Udala; Berriobeitiko Udala; Berrioaruko Udala; Bortziritako Euskara Mankomunitatea; Ibaritako Udala; Garesko Udala; Nafarroako Iparraldeko Euskara Mankomunitatea; Lizarrako Udala; Maierrekako Mankomunitatea; Sakanako Mankomunitatea; Uhartekeko Udala; Zaraitzu eta Erronkariko Batzorde Nagusiak eta Zizur Nagusiko Udaren Kultur Patroinatua.

laguntzaileak:
 Nafarroako Gobernua
  Nafarroa Garaia
  PAMIELA

Hirugarren mundukoa

“Mugikorrak, mikroondasak, WiFia, *baby* kamerak... Ikaragarria da, haur jaio berri bati buru gainean jartzen diote bere garunean interferitzen ari den mekanismoa. Ez gara konturatzen zer astakeria egiten ditugun. Baina hori hemen gertatzen da eh! European jende pilo batek argi eta garbi du ez duela horrelakorik nahi, ze horrelakoak erabiltzea hirugarren mundukoa da. Joaten zara Normandiara, edo Alemaniara eta ikusten duzu beste modu batean funtzionatzen dutela. Ematen du beraiek ez dituztela produktu horiek nahi, egin egiten dituzte, baina gero hona bidaltzen dituzte, guk hirugarren mundura kaka guztia bidaltzen dugun bezala”.

“Hala ere, jendea jabetzen ari da, jadanik ez da lehen bezain tontoa. Enteratzen ari da uhinak nondik datozen eta nola babestu behar diren haiengandik. Orain askok mugikorra amatatu egiten du gauean, eta telefonikek zailtasunak dituzte antenak jartzeko”.

Bai, irakasleekin, gurasoekin, zuzendariekin... Baina badago arazo larri bat, bai guretzat eta bai osasunarentzat: Celaá sailburua eta Carlos Crespo [Eskola 2.0ren koordinatzailea]. Mehatxu egin zuten, esanez kablearen alde jarritz gero eskolak ordenagailurik ez zuela jasoko. Hori dela-eta eskola asko atzera bota da kablea jartzeko eskaeran; hala ere badaude aurre egiten ari direnak.

Kablea 25 ikasleko gela batean ez dela operatiboa esan izan dute.

Kablea jartzea oso gauza sinplea da. Ikasgela bakoitzera ino jarrita dago jadanik; bada, *regleta* batzuekin mahai azpietara pasatzen duzu eta haurra ordenagailutik lurrean dagoen konexiora entxufatzen da. Ez da sekulako “mobida”, gaur egun hori oso erraza da eta baliabideak badaude.

WiFiak osasunean izan ditzakeen kalteez galdezka etorri al zaizkizue?

Hori nahiko garbi dute. Guk eztabaida piztu dugu kontraintformazioa bidaliz, eta nik uste jendeak bere kabuz bilatu duela Interneten informazio gehiago, eta horrela konbentzitu dela. Lehenago gaixotasun bat izan zuen irakasle batek

honela esan zien Hezkuntza sailekoei: “Niri konpainia batek segurtatzen badit WiFiarekin ez zaidala ezer pasako eta seguru bat egiten badit, orduan WiFia- ren alde egongo naiz, baina zein konpainiak egiten du hori?”. Aseguru konpainiek ez dute mikro-uhinen kontra aseguratzeko, hori letra txikian dakarte. Orduan, zerbait gertatzen bada zein egingo da erantzule?

Parlamentura joatekoak zarete.

Duela hilabete batzuk eskatu genuen, eta esan ziguten hartuko gintuztela, baina itxaroten ari gara. Ziur gaude orain ez gaituztela hartuko, kontua pil-pilean baitago eta ez zaie komeni. Baina tokatzen zaigu, eta oso ondo prestatuta joango gara, ebidentzian utziko ditugu.

Eta hemendik aurrera zer asmo?

Gure plataforma ez da soilik WiFia- ren kontrakoa, uhin elektromagnetikoak desagerrarazi, edo behinik behin, kontrolatzea du helburu. Eskola 2.0 jadanik sartuta dago, planak ibilbide bat zuen eta bukatzeaz dago. Jarraituko dugu kablea ipini nahi duten eskolak animatzen eta informazioa ematen; gure lana informatiboa baita, pentsatzen dugu informazioa emanez lortuko ditugula gure helburuak. ■